

การให้สารน้ำเพื่อเพิ่มพื้นที่หน้าตัดของเส้นเลือดดำที่แขน

นายแพทย์อมร วิจิตพาวรรณ พบ., วว. วิทยาลัยวิทยา,* แพทย์หญิงเกศินี หวละครเล็ก พบ.,*

แพทย์หญิงวรรณิศาพร นิลไธนา พบ.,* แพทย์หญิงศิริวรรณ ศรีปุ่นจัน พบ.,*

* ภาควิชาวิสัญญีวิทยา โรงพยาบาลรามารชิบดี คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

บทนำ: การเปิดหลอดเลือดดำใหญ่โดยการใส่สายสวนผ่านเส้นเลือดดำส่วนปลาย เป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำใหญ่ ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของเส้นเลือดดำเป็นปัจจัยสำคัญที่บ่งชี้ถึงโอกาสที่จะเปิดหลอดเลือดดำได้สำเร็จ ผู้วิจัยต้องการศึกษาผลของการให้สารน้ำทางเส้นเลือดดำส่วนปลายต่อการเปลี่ยนแปลงพื้นที่หน้าตัดของเส้นเลือดดำบริเวณข้อพับแขน

วิธีการดำเนินการวิจัย: เป็นแบบ Prospective control study ในผู้ป่วยที่มารับการผ่าตัดแบบไม่เร่งด่วน ณ รพ.รามารชิบดี ผู้ป่วยทุกรายจะได้รับสารน้ำทางเส้นเลือดดำบริเวณปลายแขนมาแล้วก่อนเข้าห้องผ่าตัด รัศมีข้อพับแขนข้างเดียวกับที่ได้รับสารน้ำ ใช้เครื่องอัลตราซาวด์วัดขนาดเส้นเลือดดำที่ข้อพับแขนก่อนให้สารน้ำและหลังจากให้สารน้ำทุกครั้ง ครั้งละ 10 มิลลิลิตร จำนวน 5 ครั้ง จนครบ 50 มิลลิลิตร แล้ววัดเส้นผ่านศูนย์กลางของเส้นเลือดดำที่เปลี่ยนแปลงไป

ผลการวิจัย: ผู้ป่วยจำนวน 50 รายหลังจากได้รับสารน้ำครั้งละ 10 มิลลิลิตร จำนวน 5 ครั้ง จนได้สารน้ำ 50 มิลลิลิตร ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของเส้นเลือดเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในทุกครั้งที่ให้สารน้ำ ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นมากที่สุดในการให้สารน้ำครั้งที่ 1, 2 หลังจากนั้นการเพิ่มขึ้นของขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางเริ่มน้อยลงเมื่อให้สารน้ำครั้งที่ 3, 4 และ 5

สรุป: การให้สารน้ำทางเส้นเลือดดำส่วนปลายที่มีอยู่ หลังจากรัดต้นแขนเหนือข้อพับแขน ครั้งละ 10 มิลลิลิตร จำนวน 5 ครั้ง สามารถเพิ่มขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของเส้นเลือดดำได้อย่างมีนัยสำคัญในทุกๆครั้งที่ให้สารน้ำ